

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.—kr.
 Fél évre 5 —
 Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-katvan-utca, 1564. szám, Dusóczy-kápolna, — a szerkesztőségbe bérlevelet küldendő.

Előfizetési helyben:
 TISZKÖZLŐ K. LAJOS és IQ. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASZ. IMRE könyvkereskedésben a postahivatalok nyomdájában a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábol peti sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többeszeres hirdetések alk. szerint a fele-olcsóbb ár ér. véltetnek föl.
 Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetés vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajcár.
 „Nyitár”-ben megjelenő közlemény minden peti sora 30 kr. hivatalosan.
 Nyomdájában, valamint a kiadó nyomdájában, valamint a kiadó MAN H. köv. Irodájában is. Név nélkül vagy bérmentesen beküldött levelek nem vételnek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

a fennálló cég
 ponta friss
 nyomázt,
 AJOS.
 állapotban
 k eladók
 zsefnél
 30 sz.
 Wieden
 es Lammé
 Bárányhoz*)
 adása szerint a
 ydegl.
 persházi és Kärnt-
 bb forgalmu, leglá-
 része Bécs-nok. —
 a 90 krtól feljebb.
 tisztaság, elosmert
 minibusz mindenfelé.
 jában.
 nemü sörkötkökből
 RNÁL
 segek raktára,
 i-utca 20. szám
 k.
 atos dobo-
 tyem szá-
 frt 4 —
 frt 3.—
 zerek
 bhitott gyártmány.
 zobban arany és
 uccatja 5 frt. II.
 zes gömbölyű do-
 néég, f-béi gum-
 ban tuozatja 3 frt.
 l, rózsaszínű pa-
 mmi Capota vörös
 elegans dobozban
 ói gummi szélék
 3 frt.
 francia.
 10-es minőségben
 6.—
 darabja frt 2.50
 mézgakülöleges-
 kaphatók, az á-
 rkodom különösen
 ett cikkeket min-
 megfellelnek s ol-
 azonban nem a-
 nesgra szolgálók.
 lt és hosszúra haj-
 lók. Megrendel-
 obb halgatóság
 t, a cikkeket leg-
 kezeskedem.

om társulat
 EKE
 g nélkül
 Budapesten tar-
 talom-gyűlésen
 s 1-én életbe
 állítási módo-
 nyek szerint.
 ákkal együtt.
 100 k.16.
 ószemű 15 80
 14 80
 15 20
 14 80
 14 40
 14 —
 13 60
 13 20
 12 60
 11 60
 10 60
 9 40
 á 70 kg. 7 40
 70 5 60
 50 —
 50 3 40
 50 kg 3 —
 a árából ed-
 engedmény a
 lytán június
 tetett.

Miért teng a magyar ipar?

A magyar ipar következetes hanyatlásáról nem egy alkalommal értekezünk, elsősorolán azon okokat, melyek a hazai ipar felvirágztatását gátolják és az iparosok tevékenységét megbénítják.

Előadtuk a bünajstromot és konstaltuk a bünösöket.

Reáultunk az állam, a kormány, a hatóságok, a társadalom és magának az iparosnak büneire és mulasztásaira.

Nem akarjuk a számtalanszor elmondottakat e helyen ismételni. De a hazai ipar hanyatlásának egyik főokát szüntelen és minden alkalommal kell tárgyalnunk, hogy gyakori felszólalásaink által azokat megindítsuk és az igaz utra terejlük, kiknek közönye és részvétele a hazai ipar hanyatlásának nem csekély részben előidézője.

A magyar ipar hanyatlásának egyik főoka a hazai társadalom hazafiatlanságában és azon cynikus közönyben keresendő, melylyel az ez idő szerint minden iránt viseltetik, mi nemzeti.

1861-ben csak az tartott jó hazafinak, ki gombos dolmányban és sujtásos nadrágban járt. A ki plundrát viselt és a sarkantyuk pengését nem tartotta menynevi zenének, legalább is hazaárulónak deklarálattott.

A fokos és a pástorbot helyettesítette a sétalpálcát és az árvalányhaj s a sastoll a legnagyobb tiszteletben részesülték.

És bár e mozgalomban sok tulzás, sok komikus mozzanat volt, örültünk annak, hogy a nemzeti szellem még a külsőségekben is erőteljesen nyilatkozott.

Mi leit a hatvanas évek sujtásos, sastollas, sarkantyus nemzetéből? rut sybarita váz, mely letépte fényes nemzeti bélyegét.

Nem a sujtások, nem a sarkantyuk, nem a sastollak eltűnését fájjaljuk, mert hiszen a francia ruha alatt is verhet magyar szív és a hazát boldogító nagy eszmék a köcsögös kalap alatt ép ugy születhetnek, mint a sastollékitette kucsma árnyában.

Fáj nekünk és — azt hisszük — minden igaz magyarnak fájdalmat okoz, hogy az a nemzeties irány, az a lángoló lelkesedés, mely még tulzáisaiban is tiszteletreméltó volt, a nemzeti ruha száműzetésében.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA

A valpói lélek.
 — A „Debreczen”-ról írta: Degré Alajos —
 A szabadságharc előtt történt.

Podgorácson id. Pejacevich László és Pál grófoknál voltam látogatóban.
 A kastélyt csak a két gróf lakta. Harmadiknak én kerültem közből s mondhatom, kellemes napokat és kedélyes estéket töltöttem el együtt.

Egy napon nyergeltetem, hogy ki lovagoljak. Midőn a paripát elővezették, Pál gróf is hozzámm csatlakozott.

Csendes, de hideg idő volt, a levegőben hópelylek szállingóztak. Vagy félmérőföldet lovagoltunk árkon bokron keresztül, mikor Pál gróf indítványozta, menjünk Valpóra, báró Prandau Gusztávhoz. Szivesen beleegyeztem. A kíséző szolgát a gróf visszaküldte Podgorácsra, hogy nekünk szükséges ruhát hozzon, s mi tovább lovagoltunk.

A hideg dermesztővé kezdett válni; az erdőknél, a hol haladtunk, nem volt egyéb látható, mint alattunk nyomtalan hólepel, s felettünk a terebelyes tölgyek ágain is arasznyi hó. Nem egy farkas ordítását hallottuk, s nem egy tizenkét ágas szarvas szökkenését láttuk.

Midőn lovaink az első hatalmas vágatás után, a nagy hideg dacára, párologni kezdtek, s a mi lélegzetünk is rövidült, lovaink haladását mersékeltük. A gróf erre hozzám fordult:

sével eltűnt mint a hópihe, mely a sárba esve elolvad és sárrá lesz.

Európaiak lettünk és siettünk a bámuló világnak megmutatni, hogy méltók vagyunk arra, hogy a civilizáció, a kultura keleti előharczosaianak tartassunk.

Európaiak? Hát nem Európában a nagy francia nemzet, mely előtt nincs szentebb, nincs imádásra méltóbb eszme, mint a hazaszeretet, nincs magasabbosabb érzellem, mint a hazai-, a honihoz való ragaszkodás.

Hát barbár nemzet-e a német, mely még akkor is imádta a német hazát, még akkor is istenítette mindazt, mi hazai, honi volt, midőn a német nemzet 63 tucizat fejedelem igája alatt nyögött és a német birodalom csak földrajzi fogalom volt.

Barbár-e az angol, az olasz, a spanyol, kik mindannyian a hazaszeretet oltárán mosolyogva áldoznak vagyont, vért és életet?

Valóban ez a nemzet, mely a küzdelemben, az elnyomatás alatt, nélkülözések és szenvedések között oly nagy, oly tiszteletreméltó, oly méltóságtelejes volt, e nemzet nyomorékká törpült az önállóság arany aerája alatt.

A nemzeti nyelv, a nemzeti szokások, a hazai, a honi iránti lelkesedés, mely szavakban és tettekben nyilvánul, barbarismusként bélyegzetetik az új aera magyarjai által és a közönséges nemzet apraja-nagya bolondnak tartja a nagy költőt, ki arra tanította nemzetét, hogy szeresse hazáját és mindazt, mi hazai, magyar és nemzeti.

Hát mit gyártott magyar kéz, nevelt a hontelek; a mit magyar zamattal ihlettek a szelek.

A francia, a német, az angol a költő szavai szerint szereti a hazát és a hazai ipar gyártmányát minden idegen ipar terménye fölé helyezi. Pártolja, felkarolja hazája iparát az által, hogy termékeinek minden téren elsőbbséget ad, pártolja a honi ipart, mert tudja, hogy ez ipar felvirágzása nemzeti nagyságnak, állami függetlenségének osziopa és talpköve.

Nálunk az idegen majmolásával, a francia, angol és német ipar pártolásával akarják beigazolni, hogy a magyar kulturális és nyakig uszik a modern civilizációban.

— Hallott ön már valamit a valpói várról?
 — Semmit! vizionzám.
 — A valpói lelekről sem?
 — Még kevesebbet! szoltam mosolyogva.

Elhallgatott; engem meg bántott a kíváncsiság. Nem tudom, más miként van vele, de én, bármennyire nem hiszem is, feszült érdekekkel hallgatom, ha valaki misztikus dolgokról beszél.

Rövid szünet után néhány kérdést ejtettem az érintett tárgyban.
 — Nem mondanám el, jegyzé meg a gróf, ha annyi tanu nem volna rá, ha nem tudná az egész vidék. Valpói helységében rég terjengett a nép közt azon hiedelem, hogy a várban lélek kíséret, s ez annyira ment, hogy a vár éji időben félelmes lón s a nép járn sem mert közelében.

— Kevés ószert vár vagy rom létezik, mondám, melyről a közel lakó nép közt kíséreties mesék ne keringenek!
 — Az igaz, de ez mégis sajtászerű, mert tényekkel áll kapcsolatban. A vár cselédsége rettegéssel beszélt az épült északi jobb sarkáról, s egymásnak borzadályos dolgokat meséltek.

Sokszor fellármáztak éjnek idején az alvókat, állítván, hogy az említett sark ablakain láng csapkodott ki, s ha odasiettek, minden sötét és csendes volt. Nemelyek azt bizonyították, hogy ott gyakran egy ifju leány sajátságos öltözetben mutatkozik. A képzeltetés szülte-e, vagy mi, elég az hozzá, azon állítás mindig több hívőre s terjesztőre talált.

A magyar társadalom ezen silány irányja nyilatkozik mindenütt, a köz- és magánéletben, a parlamentben és a törvényhatóságok üléstermeiben, a főúr salonjában ugy, mint a polgár lakában.

És e nyomorult irányzatnak köszönhető nem csekély részben a magyar ipar mostani sanyaru helyzetét.

Ez irányzat érdeme lesz, ha a magyar ipar a hanyatlás lejtőjén a tönkig jut és ha ez ország a kozgazdasági önállósággal állami függetlenségét is elveszti.

Nem tudják, nem akarják tudni e nemzet fiai, hogy a haza jövője, a magyar állam érdeke fennhangon követeli: pártoljuk az ipart, a haza iparát, melyet, ha nem léteznek, teremteni kellene.

Deil Jenő.

Belföldi hírek. A jövő évi költségvetési előirányzatot Tisza miniszterelnök a felirati vita befejezése után fogja a képviselőház elé terjeszteni. — A somogyi főispán levelére vonatkozólag a vizsgálat kiderítette, hogy a levelet Klementisz felesküdött belügyminiszteri tisztviselő adta át 50 frtért földjének Vargay Ferencz volt ügyvédnek, ki a közét közzvetítette. Klementisz feleségre vonatván, tettét bevallotta, minek folytán állását felfüggesztetett. — Vértanuk emléke Nagyváradon a jogakadémiaifjusága népes értekezleten elhatározta, hogy az aradi vértanuk sírhelye körül tér megvétele és parkirozása végett nagyobb mozgalmat és gyűjtést indít. — A karánsebesi kerületben Doda Traján helyére, Puskariu budapesti kir. törvényszéki bíró léptetik fel képviselő-jelöltül. — A zágrábi törvényszék, orvosi vélemény alapján, megtagadta az elhalt Starcevic Dávid átszállítását a börtönből a szabadba.

A főrendiház szombati ülésében le tárgyalt a választelirati bizottság jelentését s a választelirati javaslatot elfogadta Tulajdonképeui felirati vita nem is volt a főrendiházban, mert ellenjavaslat nem nyújtott be s Zichy Nándor gróf és Somssich Pál, kik az általános tárgyalásnál felszóltak, nem szóltak a felirat elfogadása ellen. Zichy Nándor gróf néhány általános megjegyzést tett az ország mai állapotára nézve, melyek kedvezőtlennek tart és ennek okát viszonyaink rendezetlenségében, a takarekosság hiányában és kozgazdaságunk gyengeségében keresi. Végül kijelentette, hogy a felirati javaslatot elfogadja. — Somssich Pál röviden kijelentette, hogy azért nem beszél a felirati javaslat ellen s azért nem terjeszt be ellenjavaslatot, mert a szavak ideje lejárt s beköszöntött a tettek korszaka. A kormány tetteket igér, e törekvésében tehát akadályozni nem akarja s a felirati javaslat elfogadása ellen tehát nem emel szót. A részletes tárgyalásnál Hunfalvy Pál ajánlott jelentékelenebb módosítást, melyet Tisza Kál-

mán miniszterelnök felszólalása után elvetett a főrendi ház és elfogadta eredeti szövegében a feliratot. A főrendiház legközelebbi ülése f hó 17-én lesz, a mikor is a delegatio tagjai választatnak meg.

Bulgáriából. Szófia, okt. 15 A bolgár választások eredménye a liberálisok és konzervatívok addig inkább krüszárapot csorosabbra fűzte, ugy hogy Nacsevics és Sztóilov, a két konzervatív kabinettagoknak hivatalban való maradása és ezzel együtt a miniszteriumnak jelenlegi alakjában való megmaradása, biztosítottnak tekinthető. A kabinet tagok közül Sztóilov 5, Stambulov 3, Nacsevics és Stransky egyenkint két helyen vannak megválasztva.

Szófia, okt. 15. Klement metropolitát a fejedelem valóságos holnap fogadja kihallgatáson, melyet a metropolita maga kért. Minthogy több képviselő több kerületben nyert mandátumot, némely kerületekben pedig a választás még nem eszközöltetett, körülbelül 60 kerületben lesznek még választások, melyek valóságoslag a szobranyenak október 27-ére kitűzött összeülése után fognak végbemenni.

Külföldi hírek. Az osztrák költéségyvetség. A jövő évi bevétel 514,4 millióval van előirányozva. A hiány a jövő évre 21.245.000 frttal preliminaritak. — A boszniai közigazgatás főnöke Sauerwald, moztári kerületi főnök, a boszniai közigazgatás országos igazgatójává nevezetett ki. — A párisi rendj-el-botrány ügyében a lefoglalt iratok átvizsgálása majdnem teljesen befejezetett — A czár elhalasztotta Kopenhágából való elutazását, mert kisebb fia: György kanyaróba esett. — A szerb török határon ismét garázdálkodnak az arnautak, betörve Szerbiába, hol nagy rablásokat követnek el. — Miklós orosz nagyherczeg, a híressé lett toaszt elkövetője parancsot kapott, hogy rögtön térjen vissza hazájába. — A francia igazságügyminiszter leköszönt s utódjául Spuller közoktatásügyi minisztert emlegetik.

KARCZOLATOK.

(Egy kis mutatvány Shakespeareből. — Falk írálva. — A „szűd fin.” — Két Kálmán. De mortuis . . . — A pudli. — Somogy. — „A rendjelek.)

Egy kis mutatvánnyal szolgálunk Shakespeare „Hamlet”-jéből. A II. felvonás 2. színében játszik s így hangzik:

Polonius: Uram, a királyné beszélni akar fönseggeddel.

Hamlet: Látja-e azt a felhőt, majdnem olyan mint egy teve.

Polonius: Isten engem, valóságos teve alaku

Hamlet: Nekem ugy tetszik, mintha menyéthez hasonlítana.

Polonius: A háta olyan, mint a menyétnek.

Hamlet: Vagy inkább czethal forma?

de azt hittem, álom volt, vagy lázroham lepett meg, vagy pillanatra eszem lón zavarodottá, szóval nem hittem saját szememnek, mert a mit láttam . . .

— Mit láttott?
 — Vakító világozóság özönlé el a szobát, s egy ifju lányka eszményi görög öltözetben, az ajtótol az ablakig lépdelt, azután megfordult, vissza az ajtóhoz és eltűnt.

— Gyakran lát csodadolgokat a beteg idegzet által igazottagy?
 — Magam is azt gondoltam, s tegnap hallgatók, de az elmúlt éjjelel . . .

— Nos?
 — Egész nyugalommal bezárom az ajtókat, gyertyámat égve hagyam és vártam.

— Megjelent?
 — Igen, ugyanazon öltözetben, ugyanazon vonalt végig lépdelve. Midőn az ablaknál megfordult, eltávozandó, rákiálték:
 — Ki vagy? Mit akarsz?
 — Nyugalmat akarok! vizionzá.
 — S nálam keresed azt?
 — Te vagy az első, a ki megszólított te is fogod nekem azt kieszaközölhetni!
 — Mi módon?
 —

— De hol találok sirodat?
 — A várkapolna oldalajtaja alatt!
 A báró felásalta a helyet, de eredménytelenül.

Következő napon a kapitány jelentette, hogy vendége ismét eljött, azon figyelemzetéssel, miszerint nem jó helyen ástak, mert

Polonius: Nagyon hasonlít a cset-halhoz.

Hamlet: No hát, mondja anyámnak, hogy tüstént megyek. — Csak addig tesztek boldondá, a meddig kedve tartja. — Elmondja a főrendi ház válaszfeliratát.

Még az ellenzéki lapok is túlradnak az orsz. gyűlési válaszfelirati-javaslat irójának dicséretében. Mert ma szép az, a mi furfangos.

Mit ér az a rabszolganak, ha szépen írott szerződésben csaklizzák el?

Mit ér a válaszfelirat szépsége, — ha nem igaz?

Jókai Mór megületi a maga 50 éves jubileumát

50 év előtt adtak elő tőle egy „zsidó ritu” című uramat ezért orvond előre a jubileumuk minden sajtóbeli — zsidó fiu.

Még kitudódik, hogy a ki azt a drámát írta, maga is — zsidó fiu volt.

Az egész mozgalmat, mint mindent, a mi újabban Jókai Móról indul ki, antiszemizmussal nélkül is lehet tapintatlannak nevezni.

Mikor Ghyczy Kálmán betegségének híre elterjedt, egy német lap — elcsereve a két nevet — azt a táviratot kapta, hogy Tisza Kálmán — meghalt. Erre egy magyar lap azt a megjegyzést tette, hogy imé — a németek sem mindig a laposak.

Téved a magyar lap. A németek alaposak, csak a halál nem alapos.

Különbö dehog is akarnók mi a Tisza Kálmán korai halálát!

A mi halottunk lenne ő inkább, nem a mamelukoké. Kiről írának „Karczolatot”, ha már róla nem lehetne?

„De mortuis nihil, nisi bene.”

És aztán Tiszának még meg kell érnie a maga jutalmát.

Azt az utat, a melyet a n. o. 1848 Metternich tett Bécsből kifelé...

A magyar parlamentarizmus hanyatlása most már a külföldi lapokban is megbeszélés tárgya.

A müncheni Allgemeine Zeitung egyik cikkében erről a következőket olvasuk:

„Tisza az ellenzék pártokának a nyakarat tette lábat, s az ő többsége — hogy tiszteljen, de találó szót használjunk — a hű, meghunyászkodó pudlihoz hasonlít.”

Bizony csak pudlikutyához hasonlít az

szirja a kápolna és a torony közti ajtó alatt van.

Ott ástak tehát s a nehéz kőtalapzatot kiemelve, jelentékeny mélységben csontváza akadtak, melynek mellére nagy golyó nehezült.

A csontváz orvosok által megvizsgáltván, ifjú lány csontvázaának ismertették fel.

Kitették a kápolnába s onnan ünnepélyes szertartással eltemették...

A kapitány, a kivel ez történt, mikor ott jártam, még élt, s Eszéken nyugalmában volt.

Nem tudtam ellenvetéseket tenni, csak kétkedve vállalt vontam, de alig vártam, hogy Valpóra érkezvén, erről még többet is hallhassak.

A valpói vár, melynek egy része elhagyatott s fél rom, a másik része pedig a vendégszerető báró kastélyául van kijavítva, oly alakú, mely, ha nem beszélnek is róla kísérletes dolgokat képes olyanokat az ember eszébe juttatni. Széles árok veszi körül, melyben telen a víz be van fagyva; omladozó toronyok, rejtélyes folyosók, tömördek zug, földalatti osztályok, szóval a minőket borzadályos néven regényekben találunk leírva (Vége köv)

A kosár.

— Regény. —

Írta: V. Gaál Karolina.

... hogy hajszaíai sűrűn fehérednek, s a füve... is ki tör a hajta fejét a titkos bánat nyomása alá, s már semmi örömet nem látott elérhetni.

Leona mindig szelíd, kedveskedő maradt, anyjához, de a szív sohase melegülhetett fel egyiknek keblében sem.

A báróné sejtette, hogy titkolóznak előtte, látta a sok szép vásznat, a szobogatást, de nem

Tud is a mi többségünk „apportirozni”, „aufwartolni”, csaholni, koncz után kapni, vakarózni, szájkosarat és nyakörvet eltűrni, egy szóval ért a pudlikutyá mindenféle mesterségéhez, csak hogy — a költő róla is emondhat.

Bened az is vétek, mi a kutyában erény.

Hevesben a megye közgyűlése panaszt emel a kormány ellen, az országgyűlés előtt.

Somogyban 70 községi jegyző, 80 egyéb hivatalnok és — a mint magát az „E-s” kifejezi — mintegy 80 „megfélemlített zraelita polgár” s csak alig 10-12 független helyzetű ember bizalmat szerez az ellopott somogyi bűnel bűnszerzőjének, a főispánnak

Jobb lenne Somogyban is, ha kissé kevésbb lenne.

Ugy főispánjával, mint a z s i v á n y a i v a l szemben.

Francziaországban ugyan nagy lármát csinálnak abból a rendjel ügyből!

A rendjel-közvetítő dajnákat elfogják, Caffarel generalist. Audlan senator nem különben, sőt kihallgatásra cizálják még a köztársasági elnök vejét, Vilson urat is.

Ostobaság! Ehhez Tisza Kálmán jobban ért.

Rendjel közvetítő Váradi Gábor még most is „kiváló tagja” a szabadelvűpártnak és a kormányelnök maga igen szép összegeket vesz be a rendjelle ahító honfaktól — választási cizelőkra.

Csak hogy a mit Párisban börtönnel fizetnek, azért nálunk — bizalmi szavazat jár.

Gili Balázs.

Illyés Bálint.

A bárándi kerület függetlenségi képviselője *)

A 48 as eszméknek legrégibb harczosai közé tartozik.

Mint gyermek ott harczolt a Kossuth zászlaja alatt, mint lelkész a testvériséget hirdette, mint költő a szabadságról dalolt.

Tizenhárom éves volt, midőn kitört a szabadságharc. A gyermek ifju lelkét megérintette a kor hívó szózata, szívét meghatotta az elárult haza kétségbejött segélykiáltása, ott hagyta az iskolapadot s beállott a honvédök közé.

Szülei kikorainak tartották e vitézséget, első ízben lelelték, de a gyermek hősvágya mindinkább fokozódott, ismét elűnt a szülei háztól s újra a haza védelmére sietett. Mint „szabad vadász” küzdötte végig a szép harczot.

Legifjabb katonája volt a tábornak; derült kedélyével mindenütt vidámságot ebresztett, a tisztikarnak és legényeknek kedvence lett s midőn káplárrá avasírozott, kedveskedésből a „selyem-káplár” czimet ruházták reá. — Hadnagygyá is kinevezték, de a tisztikardot már nem köthette fel, mert mire kinevezését megerősítették volna, a szabadságharc már lezajlott.

Szülei kikorainak tartották e vitézséget, első ízben lelelték, de a gyermek hősvágya mindinkább fokozódott, ismét elűnt a szülei háztól s újra a haza védelmére sietett. Mint „szabad vadász” küzdötte végig a szép harczot.

Legifjabb katonája volt a tábornak; derült kedélyével mindenütt vidámságot ebresztett, a tisztikarnak és legényeknek kedvence lett s midőn káplárrá avasírozott, kedveskedésből a „selyem-káplár” czimet ruházták reá. — Hadnagygyá is kinevezték, de a tisztikardot már nem köthette fel, mert mire kinevezését megerősítették volna, a szabadságharc már lezajlott.

*) A „Budapesti Hirlap” szept 30-ki számából

A kis névtelen hősnek vissza kellett tehát térnie az alma mater: a sárospataki főiskola kebelébe, a hol nagy szorgalommal folytatta tanulmányait. Költészet iránt hajlana már ekkor fényesen kezdett mutatkozni, s hogy tehetsége mindinkább izmosodott, az leginkább kedves tanárának: Erdélyi Jánosnak köszönhető

Elvégeztén a theológiát, a marosvásári helyi ref főiskolának lett tanára. A katedrát 1861 ben a papi szószékkel cserélte fel midőn a tiszabecsi ref. egyház meghívta lelkészül. Itt a falusi magányban, hivatástól szerettel környezve, boldogan élt nevelve, a biblia forgatása mellett a lantot is pengetvén. 1864-ben, midőn Szatmáron a Kőlcsey szobrárt leplezték az ő ódját szavalták el s ezentul mindig sürüben találkoztunk nevével a szépirodalmi lapok hasábjain.

A költészet szép virágainak ápolása mellett sikerrel kertészkedett az egyházi irodalom terén is.

Illyés Bálint „Halotti beszédei” különösen kaposak.

Hivei szinte vágytak a sirba, csak hogy Illyés nagytiszteletű ur bucsuztassa el őket ekes szavakkal, ezüst csengéssel hangján mert a kit ő elbucuztatott, az elmondhatta aztán igazán, hogy „predikációs halott.”

Néhány év óta a magán életbe vonult Csenedben kívánt élni, ohajtván „egy kis független nyugalmat, melyben a dal megfoghat.” — de a bárándi választók hívó szava ismét a küzdőterre szólította őt.

Jelöltet még nem fogadtak nagyobb lelkesedéssel, mint őt.

A merre járt, utja diadalmenet volt. És hogy a lelkesedés nem volt szalmatűz, mutatja az, hogy Tisza kedves emberének, a bihari alispánnak fia ellenében megválasztották. A nép beváltotta a mit a kortes-nótában ígért:

„Háromszáz zászló lobog,
Sivünk egy jelöltet dobog.
A kit mindnyájan követünk!
Illyés Bálint lesz követünk!”

És a parlamentre nézve nagyon jó, hogy a bárándiak ígérete nem maradt szép szó.

Első hazai érczkoporsó gyár Debreczenben.

Városunkban mintegy nyolcz éve már létezik egy gyári ipartelep, melyről ugyan közelebbi tudomással sokan nem bírtak, de a mely mégis tekintve a gyár termelő képessége által elért nagymérvű forgalmat s azon széleskörű kiterjedtséget, melyben ezikei részvételnek már ez idő szerint is: kiváló figyelemre érdemes, s ama jelentőségénél fogva, hogy a kitűnő gyár városunk gyáriparának fokozatos fejlődésére nézve fontos tényezőként tekintendő, — különös méltatást érdemel.

Az első hazai érczkoporsó gyár, melyről szólni kívánunk, s melynek tulajdonosa helybeli lakos Gebauer Károly ki a honokkterben levő ezen gyári-üzletet valódi szakértelemmel párosult ügyességgel képes volt felvirágoztatni. A gyár 1879 évben alakult a kezdet nehézségei, s azon akadályok, melyekkel minden vállalatnak az első évben megküzdnie kell. — ezen gyári vállalatnak fejlődésére is jelentékeny befolyással voltak. Anonban az erős kitartás és igyekezet a tulajdonos részéről, valamint a meg hozott anyagi áldozatok ma már ezen gyári vállalatot oly színvonalra emelték, hogy az a versenyt az e nembeli külföldi gyártmányokkal nemcsak kiállani képes, de azokat, ugy a

— Ez Cornélia?! — kérde Leona, s meggondolva, hogy ő egyszerű battiste öltönyében, kis szalmakalapjában igazán falusinak néz ki mellette, felettébb elpirult s szerényen állt egy fa alatt, színlæg annak gyümölcseit vizsgálva, midőn látta a junói alakot büszkén, kihívólag a kertajtón belépni.

— Ah grófné! — kiálta Amália, mily szerencse! — És elibe sietett.

Cornelia mind két kezét odanyújtá neki, s mondta — Rossz leány, nem kellett volna-e engem meglátogatnia? — S e pillanatban látszott a kétlépésre lévő Leonát figyelembe venni

— Van szerencsem Szentgyörgyi Leona báróhölgynek, Aranyteleki Cornelia grófnőt bemutatni! — Mondta Amália. Leona könnyeden meghajta magát.

— Ah, Leona báróné, örvendek! — mondta leirhatatlan keccsel, végre megengedi a veletlen önnel találkozhatsz! Nem csodálom, ha az én Amáliám nélküli grófnéjé, ha ily kellemes társaságot van szerencséje élvezni!

— Oh mi régóta ismerjük egymást! — mondta Leona némi elfogultsággal; o y szépek és hódítóan látszott előtte Cornelia, mikép ha most Jenő őt a grófné mellett látta, Páris almáját okvetlenül neki kellene adnia.

— Hogyan, honnan ismerik egymást? Améli nekem egy szóval sem emlité!

Leona elbeszélte röviden, hogy Amélia volt az ő nevelője két vagy 3 évig, kit mindenkinél inkább szeretett.

Cornelia a maga részéről teljes figyelemmel vizsgálta Leonát, s szende ártatlansága, ügyes gyermekes vidámsága, gyönyörű alakja fölfüladta várakozását.

Délutáni idő lévén, Amália igen izletes szép asztalkát rakott meg a kertben szép gyümölcsökkel és hideg süteményekkel. Leona egész otthonossággal fogadta a kinalást s midőn a grófné mit se akart magához venni, gyermekes örömmel beszélte, hányszor ült ő már e kis asztal mellett.

czikkek kiállítására, mint ár tekintetében verseny képessége által fölül is mulja

Magyarországon tehát ezidő szerint ez az első gyár, mely érczkoporsók nagyban előállításával és gyártásával foglalkozik. Érczkoporsók általában csakis Bécsből és a külföldről szállítottak eddig hazánkba; a mi népünk különben is hozzá volt ahöz szokva, hogy csaknem mindennemű szükségletét a külföldről fedezze; a mi itthon készült, az épen azon oknál fogva, hogy itthon készült, nem tetszett közönségünknek még az esetben sem, ha az az idegen terméknel jobb, szebb és jutányosabb volt

Hogy mennyit kellett ezen gyár tulajdonosának küzdeni és fáradozni, míg gyártmányainak mostani elterjedtségét elérnie sikerült, azt ezen közleményben esetelni alig lehet. De ha figyelembe vesszük azon tényt, hogy nemcsak hazai kézműiparunk, hanem fejlődésben lévő gyáriparunk is megfelelő kivitelre nem támaszkodhatik, s csaknem kizárólag utalva van a hazai közönség pártolására, csak akkor szereshetünk magunknak meggyőződést azon rendkívüli oadaó igyekezeetről, melyet a gyár tulajdonosa gyártmányainak az országban való terjesztésére fordított.

Ma már e gyár, mind berendezésére, mind termelőképességére nézve, mi t fentebb említettük, minden tekintetben kiállja a versenyt, az e nembeli idegen, illetve külföldi gyárakkal; széleskörű összeköttetésénél fogva raktáron állandóan mintegy ezer darab érczkoporsót kell készletben tartania, és ezen készletnek értéke magában véve is, mintegy harminczöt ezer forintot képvisel. Az ország csaknem minden nevezetesebb városában bizonyáni üzlete, vagy raktáre van; kiterjeszkedik illetve szállít érczkoporsókat Szerbiába és Ruméliába, Galiczia és Bukovina nevezetesebb városába, és az üzlet eme kiterjedtsége fokozatosan növekedik, a mi mindenesetre a gyártmányok jósága és jutányosága mellett bizonyit

Egy érczkoporsó ugyanis, itt a gyárban megvásárolva 24 frtnál nem kerül többbe; gyermekek részére 6 frt és fejjebb, miáltal lehetővé van téve minden gyászoló családnak, hogy kedves halottját nem korhadozó fába, hanem szilárd érczkoporsóba helyezhesse.

Maga a gyár egy L alakú épületben van elhelyezve. Az első terem csomagoló teremnek van szánya, hol három munkás állandóan az elszállítandó érczkoporsók csomagolásával foglalkozik. Ezen teremből három más különböző nagyságu terembe jutunk, melyekben díszesebbnél díszesebb kész érczkoporsók vannak beraktározva és elhelyezve; innen egy negyedik tágas terembe lépünk be, melyben a bádogos műhely van, s melyben a szükséges munkagépek vonják magukra a szemlélő figyelmét. E teremben lesznek az érczkoporsók öntve, forrasztva, preselve és verve. Innen egy ötödik terembe jutunk, tudniillik a lagirozó terembe, hol a kész érczkoporsók lagirozhatnak, festetnek és színezetnek. Különösen meglepő a művészi kivitelű granit, Szeunit, márvány, érczkoporsók és sarkophog színezések és festések A hatodik helyiség az ugynevezett szárító terem, hol a már elkészült, fényezett és festett érczkoporsók szárításra kitétetnek. A szárító szobát más kettő követi, melyekben az ezüstözés történik, s végre még két terem, melyekben a már teljesen elkészült érczkoporsóknak az utolsó dísz, az aranyozást adják meg.

Bejárva ezen helyiségeket, közvetlen

— S én bár tiszteletemet tettem már a bárónénál, nem lehetek oly szerencsés, Leona nrhölgyet kastélyomban üdvözölhetni! A menyire tudom, ismerőim szépek találják parkomat; sok szép virág díszíti, ugy hallom kedved nagy virág kedvelő?

— Igaz! én magam is kertészkedem műkedvelésből, s gyönyörű oltványam vannak!

— Boldog ki a falusi életbe tudja magát találni, én kedves Leona nagyon unatkozom már itt, mióta felüdültem mellbajomból. A czél el van érve s örömet távozom e helyről!

— Távozand grófnó?! — Érdeklél kérde Leona.

— Nem épen hamarjában felelé hirtelen és sajátságos mosoly kísérté szavait, — hanem majd szüret után. Előbb vig falusi szüretet rendezek, meghívok néhány pesti gavallért, s a vidék szépeit — azok közt csinos férfainkat is behívom; és csak akkor megyek el, valószínűleg Bécsbe, vagy hová, ki tudja addig mit hoz a veletlen!

E pillanatban zaj keletkezett az udvar felől, egy lovag vágatott be, s lovat a fához kötve, mivel észre vette a hölgyek hangját, sietve a kertbe jött.

Leona, ki pesti táncosait akárhöl felismerte volna, az elegans lovagban tüstént felismerte Baró Petteri Gusztávot.

Cornelia halászápadt lett, alig fekezhetette bámulatát, s komoly fenyegető szemeket vetett az érkezőre. Amália felkelt, s udvariasan fogadta a hölgyeket minden oldalról üdvözölő fiatal barát.

— Ej, valóban egészen zavarban vagyok! kezdé Petteri, ugy vélem, hogy itt némely kedves emlékek villannak meg fejemben... nagysád... ha nem csalódom...

Leonához voltak e szavak intézve, ki mosolygva nézett a báróra.

— Báró ur emlékező tehetségét elé kell segélnem! — mondta Leona, én Szentgyörgyi Leona vagyok!

szemlélteti lehetünk egy érczkoporsó teljes előállításának és meggyőződést szerzhettünk a gyár kitűnő és semmi kívánni valót fen nem hagyó berendezéséről.

Ezekben adtuk a gyár általános berendezésének képét s még csak azt jegyezzük meg, hogy a gyár a jelen körülmények között havonként 150 drb s így évenként 1800 drb érczkoporsót állít elő. Termelő képessége egyébként évenként 3000 koporsó előállítására terjed. A foglalkozó munkások száma ez idő szerint 30 ra megy.

Ezen adatok felsorolása után örömmel adunk kifejezést annak, hogy e kitűnően berendezett és felszerelt, azonkívül virágzásnak indult gyár fő telep-helye Debreczenben van és kívánjuk is az ügybuzgó tulajdonosnak, ki ezen gyártmány meghonosítására sem a nagymérvű fáradságot, sem a jelentékeny anyagi áldozatot nem kímélte, hogy a hazai közönség a kiváló szorgalmat és igyekezetet megfelelő támogatásban és pártfogásban részesítvén, dícséretre méltó törekvése méltó jutalmát nyerje el.

HELYI HÍREK.

* A torna egylet közzéadja. A debreczeni tornaegylet tegnap délután tartotta tisztújító közgyűlését a főiskolai tornateremben, Nagy Ferenc ügyvéd elnöklete alatt. A közgyűlés első tárgya volt a választmány évi jelentésének felolvasása. A jelentés örömmel konstataja, hogy az egylet iránt az elmúlt évben a városi önálló ifjúság részéről sokat emelkedett az érdeklődés, kik tömegesen léptek be a testező egyesületbe s ténylegesen szorgalmasan is gyakorolták a tornaszatot. A vivő tanfolyam növekedésének száma is tetemes emelkedést mutat a megelőző évihez képest. A torna bál és a torna májális, valamint áldozó csütörtökön a szokásos évi gyalogverseny (most B. Ujfalugi) a múlt évben is megtartották, — mindannyi szép sikerrel. A pénztárkezelésnél új, előnyös rendszer hozott be, s az előtörzsi vizsgáknál sulyt fektetve az elméleti ismeretekre is. A közgyűlés az évi jelentést s a választmányt abban említett intézkedéseit tudomásul vette, illetőleg jóváhagyta. Ezután a pénztárvizsgálat eredményét olvastatott fel. A bevétel 1738 frt 19 kr. a kiadás pedig 1651 frt volt s így a pénztár maradvány 85 frt. A vagyon pedig 6413 frt, melyből 5852 frt takarékpénztári betételre esik. A vagyoni állapot a megelőző évihez képest 566 frt gyarapodást tüntet fel. Majd az 1887/8 évi költségvetési előirányzat állapotát meg, illetve fogadtatott el, a választmány javaslata szerint minden változtatás nélkül. A bevétel 1590, a kiadás pedig 1500 fiban irányoztatik elő. Elek Lajos indítványára a közgyűlés figyelmébe ajánlotta a választmányt — a már régóta tervezett állandó tornacsarnok mielőbbi létesítése céljából a lehető takarékoskodást. Most egy szép, megható jelenet következett, az elismerés és hála kifejezése. Ugyanis a torna egylet ügybuzgó penztárnoka Holvay Gyula urnak 12 évi tevékeny lelkiismeretes penztárnoki működése jutalmául, elismerésére, köszöneté jeléül egy díszes albumot készített, mely egy megleghangú köszönő irattal s a választmány és tisztikar összes tagjainak névaláírását foglalja magában. Az albumot a választmány megbízásából Csiki J. Lajos alelnök nyújtotta át Holvay Gyulának, ki meghatva fogadta el azt a nem várt, meglepő ajándékot, melyet mint monda — ereikéjét fog családja őrizni.

* E M. K. E. A debreczeni Gebauer fele első magyar érczkoporsó gyárnál f. hó 15-én összegyűlt társaság (többnyire hírlapírók) tagjai tíz o. e. frtot adakoztak az erdélyi magyar köznevelődési egylet javára. Ezen összeghez Kósa Barna, lapunk segédszerkesztője vette magához s kézbesítvéte elküldte a kolozsvári „Ellenzék” szerkesztőségének.

* Népesedés. Okt. hó 9-től okt. hó 15-ig születet városunkban: I. Református: törvényes 19 fiu, 8 leány, — törvénytelen 2 fiu, 3 leány, — együtt: 32. Halvasztott 1 fiu Egybekelt 7 pár. II. Római katolikus: törvényes 2 fiu, 1 leány, törvénytelen 1 fiu, 1 leány, — együtt: 5. III. Evangélikus: I. Református: törvényes 1 fiu 2 leány, — együtt: 3. Halvasztott 1 fiu Elvesztültek összes száma 40, melyet ha egybevetünk az elhaltak számával (33), a szaporodás = 7.

* Öngyilkossági kísérlet. Szabó Ferenc nevű közműves segéd tegnap két ízben követett el öngyilkossági kísérletet. Első ízben a sógora kacsavarta kezéből a fegyvert s így nem lehetett magára, d. u. azonban ismét fegyvert ragadt s mellébe lött. Sérülése nem súlyos.

* Késő virágzás. Sembery Imre, hontmegyei 85 éves földbirtokos, a 48 as honvédelmi bizottságnak szótora, tegnap oltrához vezette Meisl Ilona urhölgyet. E szomorú családi tragédiát rejtő örömhír (4) hósek atyja Sembery Istvánnak, a nádudvari kerület volt képviselőjének, kinek csegei uradalmát (melyre árverezett városunk is) tudvalevőleg Csávolszky Lajos vette meg nehány év előtt.

* Színház. Szombaton a „Kornevilli hangok” című közkedveltségű operette került színpadra. — Érdekes kísérletnek voltunk ezen este tanúi: Gáspár apót ugyanis Védres játszotta. A mi a játékát illeti az kitűnő volt, — az énekeszereket is kielégítően adta elő. Germain szerepét — Halmainy betegsége miatt — Ellinger Ilona játszotta, még pedig csinosan Margó Czelia Szerpoltett ügyesen adta. Jók voltak: Hadai (Hanri), Ronaszéki (Bailly), Valentin (Granicheux). — Tegnap este — szép számú közönség előtt — a „Czigány” népszínmű adatott. Kitűnő alakítást mutatott be Mándoky (Zsiga cigány), különösen pedig Megyasza s Evelin (Rózi), kit az örülési jelenet után háromszor is kihívtak. Haday (Gyuri) — mint mindig — ez este is igen szépen énekelte, Szilágyi Etelka (Éva) is rokonszenvesen adott elő pár dalt. Ronaszéki (Márton), Locsarekné (Rebeka) Zilahy Peti) életet öntöttek szerepeikbe. Kisebb szerepében ügyes volt Juhai (Ferké hajdu). Általában az egész előadás igen sikerült volt.

* Ma „Rip” ismételték Margó Czelival. Kedden Berczik vigyételték „A jótékony célra” adatik, mely a négyzetek paródiája. — Szerdán ugyanaz — Csütörtökön a „Vasgyáros” kerül színpadra, melyben Clair Medgyaszay Evelinné egyik legkitűnőbb szerepe. Ebben a darabban fog fellépni betegsége után Rónaszékyné Rostagni Irén, Athenais szerepében. Pénteken „Romeo s Julia” adatik, — szombaton a „Királyfogás” operette, vasárnap pedig „Felső Klári”, ez utóbbiak Margó Czelival. Locsarekné a népszínház igazgatójától sürgőnyt kapott, hogy lépjen fel holnap után a „Czigány báró” czípra

A szép jelenet után Nagy Ferenc elnök a maga és tisztársai nevében köszönettel teszi a közgyűlés kezébe az egy évig viselt bizalmat s ezzel kezdetét vette Elek Lajos korelnöksége alatt a tisztújítás. A tisztikar megalakítása igen egyszerűen és gyorsan ment végbe Közfelkiállításal megbízták az eddigiek. Tehát elnök lett: Nagy Ferenc ügyvéd, alelnök: Csiki Lajos bittanár, titkár: Nagy Kálmán végzett joghallgató; pénztárnok: Holvay Gyula, orvos: Dr. Kenézy Gyula és Dr. Varga Géza, ügyvéd: Torday Gábor, választmányi tagok: — Domokos Kálmán, Vecsey Imre, K. Tóth Sándor, Jeney Miklós, ifj. Kovács János, Zöld Mihály, Szűcs Kálmán, Márton Imr., Dr. Kemény Mór, Elek Lajos, Györy Elek, és Dr. Bacsoni Lajos. A főiskolai ifjúság a maga részéről megválasztotta a választmányba: Rásó Gyula joghallgatót és Jánošy Zoltán hittanhallgatót. — Pénztárvizsgálattal megbízták: Tikos István, Dóczy József és Pelsesky József. Zászlótartó lett Kiss István. Végül ifj. Kovács János indítványára az elnök megbízottat, hogy keresse meg Géressy Kálmánt az önállóak csoportja megalakítása végett. Ezzel a közgyűlés véget ért.

* Felhívás. A torna egyleti választmány megbízásából van szerencsém felhívni mindazon egyleti tagokat, kik az évben is felállított vivő tanfolyamban részt venni kívánnak, hogy e tekintetben mielőbb jelentkezzenek vagy Örvényi Vilmos torna tanárnál vagy alólítottnál (a III-ik ker. rendőr kapitányság hivatalos helyiségében) hogy az órák beosztására nézve megállapodás létesülhessen. Jelzem ez alkalommal, hogy két külön csoport szerveztetik, u. m. kezdők és haladók csoportja s mindegyikben csak egyleti tagok vehetnek részt. Ehhez képest azok kik a torna-egyletnek ez ideig nem tagjai, szükségképp annak új tagjaivá lesznek. — Részletekről az egyt. alapszabály és ügyrend — melyek e jelentkezés alkalmával megtekinthetők felvilágosítást adnak. Debr. 1887 október 17. Jeney Miklós torna egyt. választmányi tag.

* A városi árvaszék nyomatékosan értesíti az atyai hatalmat gyakorló atyákat, a természetes és törvényes, valamint a kirendelt gyámokat, és gondnokokokat, hogy a belügyminisztériumnak 17338 1887. számú rendelete alapján, gyámoltjaik és gondnokoltjaik pereiben, a megindított keresetet, mindig a bírósághoz benyújtás előtt, az azok ellen indított keresete pedig a kézbesítés után azonnal, az árvaszékkel közöljék. N. m. ártott volna azon jelzett miniszteri rendelet egyúttal az illetékel is közölni, hogy abból bővebb tájékozást nyerhetek volna.

* Az „István” gőzmalom szeptember hóban Fiumába 3.241.000, Triestbe pedig 310.75 q lisztet szállított. E debreczeni malomnak, mely terjedtemre és mintaszerű berendezésre nézve nem csupán Debreczennek legnagyobb ipartelege, hanem legelőss helyen áll a magyarországi összes vidéki malmok között. Liszt kivitelét az adriai tenger felé már aug. hóban is meghaladta egy más vidéki város malmainak liszt exportja. Akkor a nagyváradi malmok (tehát nem egy malom) most pedig, szeptember hóban az aradi malmok szállítottak nagyobb mennyiségű lisztet a fumei és triesti kikötőbe. Mig az előtt, mióta lapunk figyelemmel kíséri az „István” gőzmalom lisztforgalmát a tenger felé ez rendszer legelőss állott a vidéki városok malom iparának hasonló irányu forgalmi kimutatásánál. — E visszaesés azonban hiszünk csak ideiglenes jelenség, mely a jövőre a statisztikai kimutatásokból kitetszik, még a budapesti nagy-malmok is ahig képeznek kivétel, melyek a természet tudvalevőleg ép úgy kénytelenek voltak az általános közgazdasági viszonyok nyomásztó sulya által kényyszerítve szűkebb körre szorítani, mint a vidéki malmok. Annyt azonban meg kell jegyeznünk, hogy szeptember hóban az „István” malom liszt kivitelét az adriai tenger felé az augusztusihoz képest ép úgy emelkedett, mint a budapesti malmoké.

* Vasári árak az 1887-ik évi Dénes napi országos vásár alkalmával. Hízott október 2—300 frt. Tehén 120—180 frt. Fejőstehen borjuval 100—160 frt. Borju nélküli 80—140 frt. Meddő tehén 80—140 frt. I. rendű jármos ökrök 350—420 frt. II. rendű 250—300 frt. III. rendű 150—200 frt. 4-éd fű tinó 80—150 frt. 4-éd fű üsző 60—100 frt. 3-ad fű tinó 60—120 frt. 8-ad fű üsző 50—80 frt. Rugott ökrök borju 48—90 frt. Rugott üsző borju 35—60 frt. 6 hónapon felüli ökrök borju 20—35 frt. 6 hónapon felüli üsző borju 18—34 frt páronként. Bika 40—80 frt. Bivaj-tehén 50—90 frt. Bivaj bika 90—120 frt. Jó igás ló 80—150 frt. 84 kilós hizott sertés 42—44 forint darabonként.

Fél éves sovány süldő 16—20 frt. Egy éves sovány sertés 28—35 frt. Két éves sovány sertés 50—60 frt. Anya birka 6.50—8 frt. Magyar juh 9.50—11 frt. Úrüh birka 10—17 frt. páronként. Hegyi bor 6 16—20 frt. Hegyi bor új 11—13 frt hectoliterenként. Buza 5.80—6.50 kr. Kétszeres 5—5.20 kr. Rozs 4.20—4.40 kr. Arpa 4.40—4.60 kr. Zab 4.20—4.40 kr. Tengeri ó 5.80—6 frt. Köles 4.50—5 frt 100 klgmönként. Köles kása 10 frt.

* Gyászjelentés. Mely fájdalommal tudatjuk, magam és gyermekeim nevében is, forrón szeretett kedves nóm Oláh Jakabné Décsi Borbély Julianna asszonynak, f. hó 16-án reggel 6 órakor, életének 61-ik, boldog házasságunk 37-ik évében, hosszan tartó súlyos szenvedés után történt gyászos kimúltat. A megboldogultnak hűlt tetemei f. hó 18-án d. e. 10 órakor a helybeli ref. templomban tartandó gyászszertartás után, a hajdu-szoboszlói ref. sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végítiszteletére, a megboldogultnak rokonait, ismerőseit, s a tisztelt közönséget bánatos szívvvel meghívjuk: H. Szoboszló, 1887. okt. 16. A megboldogultnak bánatos férje: Oláh Jakab, fia Oláh Miklós, neje Kürthy Róza, ilonka, Emma. Piroška gyermekeivel, leánya: Oláh Kornélia, férje: Trocsányi Imre s Béla fiával s több rokonok nevében is. — Áldás és Béke lebegjen porai felett!!

szerepében. A jeles komika azonban gyöngékedése miatt nem utazhatik, csak a jövő héten. Halmainé ágyban fekvő beteg, e miatt körülbelül 2 hétig nem játszhatik.

* Csokonai ünnepély Csurgón. A csurgói ev. ref. főgymnásium tanári kara Batori Lajos áll. kép. tanár s a főgymnásiumi ifjúság közreműködésével Csokonai V. Mihály költőnk s az intézet egykori tanára arcképeinek leleplezése alkalmából 1887. október 26-án délután 2 órakor az ev. ref. templomban emléktünnepélyt rendez. Targysorozat: 1. Hymnus Köleseytől Batori L. orgonakísérete mellett éneklő a főgymn. énekar. 2. Igazgató megnyitó beszéd. 3. Emlékbeszéd Irta és felolvassa Kondor József főgymn. tanár. 4. Tibanyi echóhoz Csokonaitól. Előadja a főgymn. énekar. 5. Csokonai emlékezete Kondor J.-től. Szavalja Barla Sz. Jenő VIII. o. (Leleplezés.) 6. Csokonai a reményhez. — Orgonára írta és előadja Batori L. 7. A magányhoz Csokonaitól. Szav. Hollósi I. VIII. o. 8. Szózat Vörösmartitól. Batori L. orgonakísérete mellett éneklő a főgymn. énekar.

* A szüret alkalmából meg kívánjuk jegyezni, hogy az idei must lerője 5 6 kronél, vidéken alább is kapható: H. Bősör-ményben pl. 3 krétt; általában az idei musttermés elég bő, és kitűnőnek mondható.

* A városi árvaszék nyomatékosan értesíti az atyai hatalmat gyakorló atyákat, a természetes és törvényes, valamint a kirendelt gyámokat, és gondnokokokat, hogy a belügyminisztériumnak 17338 1887. számú rendelete alapján, gyámoltjaik és gondnokoltjaik pereiben, a megindított keresetet, mindig a bírósághoz benyújtás előtt, az azok ellen indított keresete pedig a kézbesítés után azonnal, az árvaszékkel közöljék. N. m. ártott volna azon jelzett miniszteri rendelet egyúttal az illetékel is közölni, hogy abból bővebb tájékozást nyerhetek volna.

* Az „István” gőzmalom szeptember hóban Fiumába 3.241.000, Triestbe pedig 310.75 q lisztet szállított. E debreczeni malomnak, mely terjedtemre és mintaszerű berendezésre nézve nem csupán Debreczennek legnagyobb ipartelege, hanem legelőss helyen áll a magyarországi összes vidéki malmok között. Liszt kivitelét az adriai tenger felé már aug. hóban is meghaladta egy más vidéki város malmainak liszt exportja. Akkor a nagyváradi malmok (tehát nem egy malom) most pedig, szeptember hóban az aradi malmok szállítottak nagyobb mennyiségű lisztet a fumei és triesti kikötőbe. Mig az előtt, mióta lapunk figyelemmel kíséri az „István” gőzmalom lisztforgalmát a tenger felé ez rendszer legelőss állott a vidéki városok malom iparának hasonló irányu forgalmi kimutatásánál. — E visszaesés azonban hiszünk csak ideiglenes jelenség, mely a jövőre a statisztikai kimutatásokból kitetszik, még a budapesti nagy-malmok is ahig képeznek kivétel, melyek a természet tudvalevőleg ép úgy kénytelenek voltak az általános közgazdasági viszonyok nyomásztó sulya által kényyszerítve szűkebb körre szorítani, mint a vidéki malmok. Annyt azonban meg kell jegyeznünk, hogy szeptember hóban az „István” malom liszt kivitelét az adriai tenger felé az augusztusihoz képest ép úgy emelkedett, mint a budapesti malmoké.

* Vasári árak az 1887-ik évi Dénes napi országos vásár alkalmával. Hízott október 2—300 frt. Tehén 120—180 frt. Fejőstehen borjuval 100—160 frt. Borju nélküli 80—140 frt. Meddő tehén 80—140 frt. I. rendű jármos ökrök 350—420 frt. II. rendű 250—300 frt. III. rendű 150—200 frt. 4-éd fű tinó 80—150 frt. 4-éd fű üsző 60—100 frt. 3-ad fű tinó 60—120 frt. 8-ad fű üsző 50—80 frt. Rugott ökrök borju 48—90 frt. Rugott üsző borju 35—60 frt. 6 hónapon felüli ökrök borju 20—35 frt. 6 hónapon felüli üsző borju 18—34 frt páronként. Bika 40—80 frt. Bivaj-tehén 50—90 frt. Bivaj bika 90—120 frt. Jó igás ló 80—150 frt. 84 kilós hizott sertés 42—44 forint darabonként.

Fél éves sovány süldő 16—20 frt. Egy éves sovány sertés 28—35 frt. Két éves sovány sertés 50—60 frt. Anya birka 6.50—8 frt. Magyar juh 9.50—11 frt. Úrüh birka 10—17 frt. páronként. Hegyi bor 6 16—20 frt. Hegyi bor új 11—13 frt hectoliterenként. Buza 5.80—6.50 kr. Kétszeres 5—5.20 kr. Rozs 4.20—4.40 kr. Arpa 4.40—4.60 kr. Zab 4.20—4.40 kr. Tengeri ó 5.80—6 frt. Köles 4.50—5 frt 100 klgmönként. Köles kása 10 frt.

* Gyászjelentés. Mely fájdalommal tudatjuk, magam és gyermekeim nevében is, forrón szeretett kedves nóm Oláh Jakabné Décsi Borbély Julianna asszonynak, f. hó 16-án reggel 6 órakor, életének 61-ik, boldog házasságunk 37-ik évében, hosszan tartó súlyos szenvedés után történt gyászos kimúltat. A megboldogultnak hűlt tetemei f. hó 18-án d. e. 10 órakor a helybeli ref. templomban tartandó gyászszertartás után, a hajdu-szoboszlói ref. sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. Mely végítiszteletére, a megboldogultnak rokonait, ismerőseit, s a tisztelt közönséget bánatos szívvvel meghívjuk: H. Szoboszló, 1887. okt. 16. A megboldogultnak bánatos férje: Oláh Jakab, fia Oláh Miklós, neje Kürthy Róza, ilonka, Emma. Piroška gyermekeivel, leánya: Oláh Kornélia, férje: Trocsányi Imre s Béla fiával s több rokonok nevében is. — Áldás és Béke lebegjen porai felett!!

bika” szálloda dísztermében próba bállal összekötött táncszertelyt, rendez Bleyer József, táncmester. Személyi jegy 1.50 kr. — Páholly 2 frt. A páhollyba lépőknek személy-jeggyel is el kell látva lenniük. Páhollyok és jegyek előre válthatók T. Forgách K. ur fútczai ékszer kereskedésében. — A Probabál estején a pénztárnál kezdete a próba bálnak 7 órakor, a táncszertelyt 8 órakor.

* Egyházi beszéd. — A szerkesztőségünkhez beküldött „Egyházi és által” cz. egyházi beszéd, elő és utóműveléssel. Irta s az 1887. aug 27-én tartott lelkesítő felavatási ünnepélyen elmondotta: Dicsőfi József debr. ev. ref. theol. akadémiái ny. r. tanár. Ára a füzetkének 12 kr.

x A henyesség minden rossznak a kezdete, s a restség, oly baj, mely minden boldogságot megmáshatatlannal megemmisít. Megbénítja az akaraterőt, rossz hajlamokat ébreszt s mindenkit a ki nem bírja lerázni várász-hatalmat, erkölcsi és anyagi romlásba visz. De hát, hogyan léphessen az föl erélyes tevékenységgel, kinek minden tagja ólom nehezéssel függ testének törzsén, ki szüntelen bizonyos lelküldhetetlen bágydtság ellen kénytelen harezglni s végre is oly túnyaságra lesz kárhoztatva, mely eredetileg jellemtől teljesen idegen volt. Mert tagjaink ez elnehezéde lúdasága nem egyéb testi bajnál, mely a vérnek pangásából s ennek folytán az egész anyagcsere hiányos-voltából származik. — Brandt Riekhárd gyógyszerész valódi svájci labdacseinak (a gyógyszerárakban 70 kr. egy dobozzal) segítségével a pangó vért, ha ismét friss forgásba s az emésztést renbe hozzuk: a tagok lustasága is gyorsan el fog enyészni, s a felgyógyult ember ismét vidáman s frissen erővel foghat munkájához. Ügyelni kell Brandt R. névaláírására a védőjegyen levő feherkeresztben.

x Külső használatra. Tróscz ek fájdalom, csúszos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll féle francia borszesz”-szel gyógyítanak biztos sikerrel. Egy üveg ára 80 kr. Stétkülső napokint utánvétellel Moll A gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító ált. Bécs, I. Tuchlauben 9 A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyári jegyével és aláírásával. 4.

Hazánk s a külföld.

— Rövid hírek. — Tordán Baranyai Pál, árvaszéki ülnök s a népbank igazgatója, miatt a főispán az árvaszéket vizsgálta, magát szíven lötte s meghalt. — Megalakult a budapesti tud. és mű-egylet „A thelata klubja”. — Tamásy József levelet írt a népszínház igazhoz, melyben reményli, hogy tavasszal ismét megjelenhet a színház. — Szeptember 2-án megkezdte az újabb két évre szóló szerződést küldött a beteg énekesnek. — Ghyecz Kálmán állapota javul s remény van teljes felgyógyulásához. — Földváry Gábor arcképe, a nemzeti színház létrehozatala körül tanúsított hazafias buzgalmaért, Pest vármegye a megyeház díszterme számára lefesteti. — Csokonai emléke. A csurgói ref főgymnázium tanári kara e hó 26-án, Csokonai Vitéz Mihály költőnk s az intézet egykori tanára arcképeinek leleplezése alkalmából, a ref. templomban emléktünnepélyt rendez. — A görögényi vadászatról a trónörökös Nagyváradon Budapesten sat. át Bécsbe érkezett.

SZEKESZTŐI POSTA

A „Szegedi Híradó” nak Hogy mi azért „ne kottyanjunk bele” (óh! mily illedelmes kifejezés) a szegedi színház ügyeibe, mert Szeged távol van Debreczentől! De hát akkor miért hívatkozott reink a „Szegedi Híradó”, mikor a szegedi színház dolgokról írt? És miért tanúsított a debreczeni színházi ügyek iránt, több éven át éppen a „Szegedi Híradó” oly — apai érdeklődést.

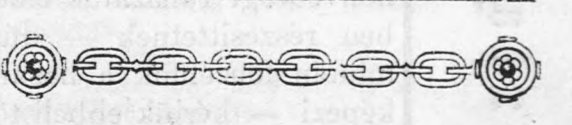
Debr. Színház.

Holnap, kedden, 1887. október hó 18-án, itt először:

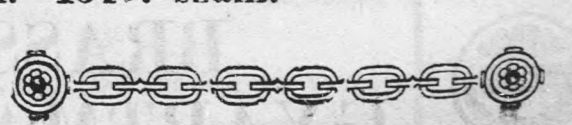
Jótékony célra.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Berczik Árpád.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

Két — háromszáz darab szarvasmarha őszi-legezőre és telelésre elváltatással szolgál Bene Bertalan, hatvan u. 1517. szám.

(Folyt. köv.)

